

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA VUKOVAR I
za pedagošku godinu 2023./2024.

Vukovar, rujan 2023.

NAŠA MISIJA: Profesionalni pristup ranom odgoju i obrazovanju uz njegovanje tradicije i kulturne baštine, očuvanje prirode i okoliša.

Kontinuirano ćemo ulagati u znanje i profesionalni napredak zaposlenika, a svojom stručnošću jačat ćemo roditeljske kompetencije. Stvarat ćemo okruženje u kojem se dijete osjeća zaštićeno, sretno i uspješno.

NAŠA VIZIJA: Naš je vrtić mjesto učenja, stvaranja i uvažavanja djece i odraslih u multikulturnoj zajednici.

1. O KURIKULUMU

Kurikulum se shvaća kao teorijska koncepcija koja se u praksi određenog vrtića provjerava, modificira, izgrađuje, kontinuirano mijenja i razvija. Uvažavajući najnovije znanstvene spoznaje o načinima učenja djece predškolske dobi, polazeći od socio-konstruktivističke paradigme koja naglasak stavlja na aktivnost djeteta i interakciju s okolinom, kurikulum polazi od djeteta – temelji se na dobrom razumijevaju djeteta – njegovih interesa, razvojnih potreba i mogućnosti, postojećih znanja i razumijevanja, kognitivnih strategija i stilova učenja, profila inteligencije, modaliteta i kvalitete komunikacije s drugima, kreativnih i drugih potencijala.

Kurikulum ranog odgoja otvoren je, dinamičan i razvojan, razvija se i mijenja na temelju učenja, istraživanja i suradnje svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa. Sadržaji djetetova učenja nisu strogo propisani jer se poučavanje zamjenjuje učenjem činjenjem, izravnim stjecanjem iskustva, pa se materijali i sadržaji nude na temelju praćenja i podržavanja interesa i inicijativa djece. Holistička, tj. integrirana priroda kurikuluma podrazumijeva cjelovit odgoj i obrazovanje, usklađen s integriranom prirodom odgoja i učenja djeteta. Humanistička i razvojno-primjerena orijentacija kurikuluma usmjerena je na razvoj kapaciteta svakoga pojedinog djeteta te na poštovanje interesa, potreba i prava djeteta. Dijete, sukladno svojim interesima, potrebama i mogućnostima, slobodno bira sadržaje i partnere svojih aktivnosti te istražuje i uči na način na koji je njemu svrhovit. Zadatak vrtića je poticati procese osposobljavanja djece za snalaženje u sadašnjosti i u budućnosti. Zato veću vrijednost imaju ona odgojno-obrazovna djelovanja koja djeci omogućavaju „učenje učenja“ – nego učenje određenih sadržaja.

Razvoj kurikuluma započinje proučavanjem i mijenjanjem okruženja, na način da ono omogućuje interakciju, istraživanje, kretanje i neovisnost. Djeca uče aktivno, sudjelujući, čineći, surađujući s drugima. Konstruiranje znanja je socijalni proces. Najbolje je kad sudioničko i posvećeno konstrukciji značenja umjesto suhoparnoj reprodukciji.

1.1. Iz Nacionalnog okvirnog kurikulumuma

Svrha i važnost predškolskoga kurikulumuma temeljna uloga predškolskoga odgoja i obrazovanja, odnosi se na stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinosi kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života. Svrha je predškolskoga odgoja i obrazovanja osigurati takve uvjete koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta te osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci. U ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja stvaraju se materijalni i kadrovski uvjeti te društveno okružje za kvalitetan život djeteta. Nacionalni okvirni kurikulum pretpostavlja stvaranje uvjeta za cjelovit razvoj djeteta u ustanovama predškolskoga odgoja i obrazovanja, poštujući pritom razvojne i druge čimbenike (osobne potrebe, obitelj, zajednica, vrijednosti, prava i sl.). Na taj se način potiče razvoj kompetencija koje su nužne pojedincu za snalaženje i aktivno sudjelovanje u svakodnevnom osobnom te kasnije profesionalnom i društvenom životu. Nizom aktivnosti i poticaja stvaraju se osnove za razvijanje svih djetetovih sposobnosti kako za učenje, tako i za njegovu samostalnost u učenju. Djetetova sadašnja i buduća dobrobit svrha je djelovanja svih izravnih i neizravnih sudionika odgoja i obrazovanja. Odgojno-obrazovno djelovanje različitih sudionika odgoja, osobito roditelja i odgojitelja, zahtijeva njihovo međusobno razumijevanje i suradnju čime se ostvaruju jedinstveno shvaćeni i prihvaćeni bitni ciljevi odgoja i obrazovanja prema potrebama i razvojnim mogućnostima djeteta.

1.2. Struktura predškolskog kurikulumuma

Temeljna struktura predškolskog kurikulumuma podijeljena je na tri velika područja u kojima dijete stječe kompetencije:

- a) ja (slika o sebi),
- b) ja i drugi (obitelj, druga djeca, uža društvena zajednica, vrtić i lokalna zajednica),
- c) svijet oko mene (prirodno i šire društveno okružje, kulturna baština, održivi razvoj).

U svakom području određuju se sadržaji koji povezuju pedagoške i psihološke dimenzije odgojno-obrazovnoga procesa. Prema uvjetima, sadržajima i aktivnostima neposrednoga odgojno-obrazovnoga rada ostvaruju se ciljevi kojima se potiče cjelokupni tjelesni, intelektualni, psihofizički, emocionalni, moralni i duhovni razvoj djeteta.

1.3. Područja kompetencijskih dimenzija

Temeljna znanja: usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžbi kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore, odnose s drugim osobama u svom okruženju te sa svijetom u kojem živi i koji ga okružuje. Očekuje se da dijete usvoji informacije, tj. izgradi znanja koja mu omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima, te međudjelovanje sa sadržajima učenja, osiguraju mu kvalitetnu prilagodbu trenutačnomu okruženju te ga kvalitetno osposobe za izazove koji ga očekuju kao što je, primjerice, polazak u školu.

Vještine i sposobnosti: stjecanje i razvoj vještina učenja, povezivanja sadržaja, logičkog mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema; sposobnost propitivanja vlastitih ideja i zamisli djeteta te argumentirano iznošenje vlastitih načina razmišljanja; sposobnost identifikacije različitih izvora učenja i njihove raznovrsne primjene; preuzimanje inicijative, (samo) organizacije vlastitih aktivnosti i vještina vođenja; sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.) i potreba drugih te njihova zadovoljavanja na društveno prihvatljiv način; sposobnost uspostavljanja, razvijanja i održavanja kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba); razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima; sposobnost zajedničkoga (usklađena) djelovanja djeteta s drugima (drugom djecom i odraslima); sposobnost odgovornoga ponašanja prema sebi, drugima i okruženju (prirodnom i materijalnom); etičnost, solidarnost, povjerenje i tolerancija u komunikaciji s drugima; sposobnost (samo)poticanja na djelovanje, (samo)organiziranja i (samo)vođenja aktivnosti; samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja); mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima (okretnost i prilagodljivost); stvaranje i zastupanje novih ideja (kreativnost); sposobnost promišljanja i samoprocjena vlastitoga rada i postignuća; inicijativnost, inovativnost i poduzetničke sposobnosti.

Vrijednosti i stavovi: prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva.

2. Naša vizija kurikuluma vrtića

za dijete:

- sigurnost svakog djeteta
- samopouzdanje i samopoštovanje djeteta
- sposobnost razumijevanja vlastitih potreba (tjelesnih, emocionalnih, spoznajnih, socijalnih, komunikacijskih i sl.)

- sposobnost razumijevanja i uvažavanja potreba drugih
- uspostavljanje kvalitetnih odnosa s drugom djecom i odraslima (sudjelovanje, pregovaranje, rješavanje sukoba, razumijevanje i poštivanje različitosti među ljudima)
- istraživanje i razvijanje kompetencija o samostalnost u obavljanju aktivnosti (samostalnost djetetova djelovanja, mišljenja i odlučivanja) o usvajanje i praktična uporaba pojmova i predodžaba kojima dijete razumije i objašnjava sebe, svoje ponašanje i izbore o stjecanje i razvoj vještina učenja (povezivanja sadržaja, logičkoga mišljenja, argumentiranja, zaključivanja i rješavanja problema) o osiguravanje kvalitetne prilagodbu trenutačnom okruženju i kvalitetno osposobljavanje za izazove koji očekuju dijete (primjerice, polazak u školu) - mogućnost prilagodbe novim, promjenjivim okolnostima
- sposobnost odgovornoga ponašanja u okružju (prirodnom i materijalnom)
- življenje i učenje prava djeteta
- dobrobit i radost svakog djeteta

za roditelje:

- podrška obitelji u području kvalitetne afirmativne roditeljske uloge
- usklađeno međusobno partnersko djelovanje vrtić – obitelj
- zadovoljstvo roditelja

za prostorno, materijalno i vremensko okruženje:

- bogata ponuda raznovrsnih, razvojno primjerenih i stalno dostupnih materijala koji potiču aktivnu konstrukciju znanja
- organizacija prostora koji je funkcionalan, siguran, usmjeren na promoviranje susreta, komunikaciju i interakciju; omogućava distanciranje djeteta iz grupnih zbivanja i pravo na privatnost
- održavanje estetike
- fleksibilan dnevni ritam koji se temelji na prepoznavanju i uvažavanju djetetovih potreba
- okruženje koje zrcali zaposlene i njihovu sliku o djetetu

za ozračje:

- model usklađenog življenja koji poštuje prava djeteta u skladu s humanim vrijednostima koje razvijaju kompetencije djeteta i sve oblike učenja
- osnaživanje zaštitnih mehanizama i umanjivanje rizičnih čimbenika
- prihvaćanje, njegovanje i razvijanje vrijednosti obitelji, zajednice i društva

za stručni tim i odgojitelje:

- osnaživanje osobnih i profesionalnih kompetencija za primjereno i funkcionalno djelovanje u odnosu sa suradnicima, djetetom i obiteljima

- razvijanju što kvalitetnijeg vrtića/odgojno-obrazovnog procesa
- razvijanje osobne odgovornosti za cjelovito djelovanje na dijete u svim interakcijama;
- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu
- razvijanje refleksivne prakse
- proklamiranje humanih vrijednosti

za ostale zaposlenike:

- razvijanje odgovornosti u osobnom i timskom radu u odnosu na radnu ulogu/poslove, na dobrobit djeteta, na cjelokupno ozračje vrtića

Naša vizija je vrtić kao mjesto rasta i razvoja svakog pojedinca u poticajnom okruženju. To od nas traži kontinuirano stručno usavršavanje, istraživanje u praksi, promišljanje o njezinu unapređivanju te konkretnim aktivnostima i naporima na njezinu mijenjanju u vlastitim uvjetima.

3. Kurikulum Dječjeg vrtića Vukovar I

Vrtićkim kurikulumom utvrđen je okvirni plan i program rada kroz redovni program, program katoličke vjerske igraonice, program ranog učenja stranog jezika (engleski jezik), program športske igraonice, kraći program rada s potencijalno darovitom djecom, program rada s djecom s teškoćama u razvoju, programi rada s roditeljima, program predškole i kraći eko program. Pri izradi kurikuluma stavljen je naglasak na specifičnosti vrtića i sredine u kojoj vrtić djeluje. Središte i polazište rada jesu potrebe i interesi naše djece, roditelja i lokalne zajednice. U planiranju aktivnosti vodimo se načelima individualizma, nepristranosti i interdisciplinarnosti. Bitne pretpostavke ostvarivanju ciljeva postavljenih u kurikulumu su: podizanje stručnih kompetencija odgojitelja, kvalitetna suradnja na relaciji roditelji-vrtić, prepoznatljivost i podrška lokalne zajednice.

Prioritetna područja unapređenja u ovoj pedagoškoj godini su: kultura ustanove te kurikulum i odgojno-obrazovni proces. Sukladno razvojnom planu ustanove postavljeni su slijedeći razvojni ciljevi:

1. Razvoj vrtića u smjeru kvalitetne zajednice koja uči
2. Osnaživanje timskog rada

3. Poboljšanje komunikacije i kvalitete odnosa

4. Razvijati kulturu dijaloga među svim djelatnicima

5. Povećati planiranje temeljeno na praćenju i prepoznavanju individualnih kompetencija djece

Vrtićki kurikulum je razrađen po odgojno-obrazovnim programima. Bitni zadaci odgojno-obrazovnog rada proizlaze iz evaluacije rada prethodne pedagoške godine.

4. PROGRAMI

Redoviti programi provode se na devet lokacija: Centralni objekt; PO Mitnica; PO Vukovar Novi; PO Leptirić; PO Sotin, PO Bogdanovci, PO Petrovci, Društvo naša djeca, Interkulturalna škola Dunav.

Programi i organizacija rada u našem vrtiću temelje se na razvojno-primjerenom kurikulumu usmjerenom na dijete i humanističkoj koncepciji razvoja predškolskog odgoja, što znači:

- pažljivo i bogato strukturirano okruženje i poticajna materijalna sredina koja doprinosi razvoju dječjeg učenja, kreativnosti i stvaralaštvu
- poznavanju zakonitosti rasta i razvoja djeteta u skladu s čim stručni djelatnici planiraju svoj rad
- učenje je interaktivan proces koji uključuje djecu, odrasle, kao i čitavo društveno okruženje
- poticanje partnerskog odnosa sa roditeljima kao najvišeg oblika suradnje u ostvarivanju zajedničkog cilja – optimalnog razvoja djeteta
- poticanje tolerancije prema različitostima i uvažavanje prava sve djece (poticati uključivanje i socijalizaciju djece sa teškoćama u razvoju u život i rad ustanove)
- kontinuirano stručno usavršavanje kao potreba podizanja stručne kompetencije za rad i stjecanje novih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za primjenu suvremenih oblika rada sa djecom predškolske dobi.

Ciljevi redovitih programa: stvaranje uvjeta za potpun i skladan razvoj djetetove osobnosti, doprinos kvaliteti njegova odrastanja i, posredno, kvaliteti njegova obiteljskoga života te osiguravanje takvih uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakoga djeteta i osiguravaju jednake mogućnosti svoj djeci kroz:

- zadovoljavanje specifičnih komunikacijskih, razvojnih i obrazovnih potreba djeteta
- osmišljavanje aktivnosti u kojima će dijete moći iskazivati svoje potencijale
- stvaranje kreativnog ozračja (raznovrsni materijali za istraživanje i stvaranje) zainteresiran, nedirektivni stav odgojitelja
- usvajanje vještina potrebnih za zadovoljavajuće funkcioniranje u socijalnom okruženju.

Namjena programa

Cjeloviti razvojni programi ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja provode se za djecu od jedne godine do polaska u osnovnu školu. Nudimo cjelodnevne (10-satne) i (6-satne) programe koji počinju s radom u 6,00 sati. Skupine formiramo prema kronološkoj dobi djeteta u jasličke skupine (djeca od 1. do 3. godine) i vrtičke skupne (djeca od 3. do 7. godine). Neke skupine su dobno mješovite, što omogućuje kvalitetnu socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Integrirani i razvojni kurikulum podrazumijeva paralelno odvijanje mnoštva aktivnosti djece, stimulativno materijalno okruženje koje potiče na istraživanja i stjecanje znanja.

Bitni aspekti rada su:

- stvaranje poticajnog okruženja
- individualizirani pristup
- poticanje i stvaranje uvjeta za dječje aktivnosti
- dokumentiranje procesa učenja djece
- refleksije sa djecom i stručnjacima
- predlaganje novih mogućnosti za igru, stvaranje, promatranje, otkrivanje, traženje i učenje novih rješenja
- usmjeravanje na važnost i zdravstveno-preventivni potencijal tjelesnog vježbanja od najranije dobi, u cilju poticanja cjelokupnog psihofizičkog razvoja djeteta i razvijanja zdravih navika.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana ustanove
- kroz nastavak rada vrtičkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)

Programi za djecu s teškoćama u razvoju

Vrtić ostvaruje program za djecu s teškoćama u razvoju koja su inkluzirana u redovite skupine, ovisno o dijagnozi i o brojnosti djece u pojedinim skupinama i u posebnoj skupini za djecu s poremećajima iz spektra autizma rane i predškolske dobi.

Ciljevi programa

- poticanje cjelokupnog razvoja djeteta s posebnim potrebama u uvjetima inkluzije (stručni tim, odgojitelji)
- sustavno kroz odgojno-obrazovne sadržaje i opću informiranost djelovati na formiranje svijesti i izgradnju pozitivnih stavova i prihvaćanja djece s teškoćama u razvoju

Namjena programa - program je namijenjen djeci s većim utjecajnim teškoćama u razvoju. Inkluzija pruža djetetu s posebnim potrebama mogućnosti:

- promatranja i oponašanja dobrih modela učenja te životnih interakcija s djecom koja nemaju teškoća,
- svojoj djeci a naročito djetetu s teškoćama u razvoju kroz svakodnevne situacije i planirane situacije učenja razvoj osobnih kompetencija. Prostor je strukturiran tako da omogućuje svojoj djeci slobodan izbor aktivnosti i individualni rad.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana Ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

Posebni odgojno obrazovni program za djecu s poremećajima iz spektra autizma rane i predškolske dobi

Ciljevi programa

- uključivanje djeteta u vrtićki program ranog i predškolskog odgoja i naobrazbe
- poticanje razvoja jačih strana djeteta za svakodnevno funkcioniranje i prilagodbu na okolinu u kojoj dijete živi
- pružanje potpore pri generalizaciji naučenih vještina potrebnih za svakodnevno funkcioniranje i osamostaljivanje
- priprema djece za nastavak u redovnom odgojno obrazovnom sustavu
- pružanje stručne pomoći roditeljima i obitelji

Namjena programa

- program je namijenjen djeci koja imaju dijagnozu PAS postavljenu temeljem ADOS-a ili djeca koja imaju sumnju na PAS
- starosne dobi od treće godine života do polaska u školu

Vrednovanje programa

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada i praćenje djece s PAS provodit će se u skladu s propisanim pedagoškom dokumentacijom te će izrađivati dodatna dokumentacija o radu kroz različite oblike : pisane anegdotske bilješke, dnevnike, dječje radove, audio i video zapise, protokole praćenja.

Program predškole

Ciljevi programa - osigurati okruženje u kojem će djeca najviše moguće razviti svoje potencijale, zadovoljiti svoje aktualne interese i time steći znanja, vještine i navike koje će mu omogućiti uspješnu prilagodbu novim uvjetima života, rasta i razvoja, što ga u školi očekuju. Namjena programa - program je namijenjen djeci školskim obveznicima školske godine 2024./2025.

Način realizacije

Primjena suvremenih procesa učenja djece zasnovanih na najnovijim znanstvenim spoznajama. Posebna se pozornost pridaje poticajnoj organizaciji socio-pedagoškog konteksta u kojem treba osmisliti, ponuditi izbor različitih aktivnosti i igara.

Način vrednovanja

- kroz praćenje provedbe bitnih zadataka i razvojnog plana Ustanove
- kroz nastavak rada vrtićkog tima za kvalitetu
- samoevaluacija i vanjska evaluacija rada (Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja)
- upitnici za djecu, odgajatelje i roditelje na kraju pedagoške godine

KRAĆI PROGRAMI

Vrtić nudi kraće specijalizirane programe, verificirane od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, koji se provode u popodnevnim satima, a voditeljice su djelatnice vrtića i vanjski suradnici.

Sportska igraonica

Ciljevi programa - omogućiti djeci pravilan razvoj lokomotornog sustava i upoznavanje sadržaja vezanih uz sportski život čime se utječe na cjelokupni razvoj djeteta i stvaranje navika zdravog života.

Namjena programa - igraonica je namijenjena djeci predškolske dobi (od četvrte do šeste godine).

Način realizacije - sportska igraonica provodi se u vidu tjelesnih aktivnosti od rujna do svibnja, dva puta tjedno po 45 minuta u dvorani vrtića. Sportske aktivnosti obuhvaćaju programske sadržaje prirodnih oblika kretanja, razne elemente tjelesnog vježbanja, sportskih igara, elementarnih igara, sportske i korektivne gimnastike, atletike i drugih kinezioloških aktivnosti. Djeca se kroz dobno primjerene aktivnosti upoznaju s pojmom kruga, kolone, vrste te upoznaju razne igre s pravilima. Omogućen je razvoj i usavršavanje biotičkih motoričkih znanja koja su osnova svake aktivnosti i sporta.

Način vrednovanja

- kroz dnevnik rada
- valorizacija rada nakon završetka programa

Program ranog učenja stranog jezika (engleski)

Ciljevi programa – omogućiti djeci da kroz raznovrsne poticaje na igru, istraživanje, stvaranje, druženje i suradnju u spontanoj interakciji i odgojiteljicom i drugom djecom na njemu primjeren i zanimljiv način razvija senzibilitet za engleski jezik.

Namjena programa – igraonica ranog učenja engleskog jezika namijenjena je djeci srednje i starije odgojne skupine (od 5-7 god.) koja su uključena u redoviti program, a koja pokazuju poseban interes za ovaj vid programa.

Način realizacije – program ranog učenja engleskog jezika provodi se od listopada do svibnja, dva puta tjedno po 35 min u svim vrtićima/područnim objektima. Aktivnosti ranog učenja stranog jezika obuhvaćaju pjesmice, recitacije, brojalice, plesove, igre slikovnim karticama te poznate dječje igre engleskog govornog područja. Program provode odgajateljice DV Vukovar I koje su osposobljene za vođenje ovakvog tipa programa.

Način vrednovanja – valorizacija rada nakon završetka programa u svibnju, kroz završnu priredbu pred roditeljima.

Program rada s darovitom djecom

Ciljevi programa – stvoriti uvjete za ostvarenje dječjih potencijala u okruženju prihvaćanja i podrške, povećati razinu spoznaje kod roditelja o osobinama i potrebama potencijalno darovite djece te razinu osjetljivosti na pojavu darovitosti u vrtićkom uzrastu, potaknuti kod odgojiteljica osvješćivanje osobina i potreba potencijalno darovite djece, povećati razinu osjetljivosti na pojavu darovitosti u vrtićkom uzrastu te ih poučiti odgojno obrazovnom reagiranju na iste.

Namjena programa – program rada s darovitom djecom realizira se kao igraonica za darovitu djecu sličnih intelektualnih sposobnosti te kao obogaćen redoviti program u matičnim skupinama potencijalno darovite djece. Program je namijenjen djeci u godinu dana prije polaska u školu.

Način realizacije – Program igraonice provodio bi se jednom tjedno po 90 minuta u jednom objektu, a u matičnoj skupini redovitim obogaćivanjem aktivnosti i materijala u skladu s iskazanim sposobnostima i interesima djeteta. Program igraonice provodi odgojiteljica sa odgovarajućim certifikatom, a rad u redovnim skupinama odgojiteljice u suradnji sa psihologinjom.

Način vrednovanja – Program će se vrednovati temeljem: praćenja interesa i zadovoljstva djece tijekom radionica, praćenjem napretka djece u odnosu na zacrtane zadaće u individualiziranom odgojno obrazovnom planu, upitnika o zadovoljstvu djece na radionicama na kraju godine, upitnika o zadovoljstvu roditelja s radionicama na kraju godine, valorizacijom rada nakon završetka programa u lipnju.

Program rada s djecom i roditeljima – CAP program

Na razini cijelog vrtića Vukovar I, tim odgojitelja provodi CAP program – prevencija zlostavljanja djece.

Cilj programa – prevencija svih oblika zlostavljanja djece

Provođenje aktivnosti – CAP program provodi se u Hrvatskoj od 2000. godine, a verificiran je od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. CAP je jedini program prevencije seksualnog zlostavljanja djece predškolske dobi u Hrvatskoj. Program će se provoditi tijekom pedagoške godine 2023./2024. sa svim skupinama djece starije vrtićke dobi, a provodit će se kroz: predavanja za osoblje; predavanje za roditelje; radionice za djecu.

Programi za roditelje - Rastimo zajedno

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo ("Prve tri su najvažnije") s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima u najboljem interesu djece. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa - glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Namjena programa - svrha programa radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

Programi za roditelje - Rastimo zajedno Plus

Program je razvijen u okviru UNICEF-ovog Programa za rani razvoj djece i poticajno roditeljstvo ("Prve tri su najvažnije") s ciljem osnaživanja suradnika u predškolskim ustanovama za pružanje podrške roditeljima djece s teškoćama u razvoju u najboljem interesu djece. U cijelosti se provodi u suradnji s Odsjekom za predškolski odgoj Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi programa - glavni cilj programa radionica je stvoriti poticajno i osnažujuće okruženje u kojemu roditelji djece s teškoćama u razvoju s voditeljicama radionica i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo i o načinima na koje se odnose prema svojem djetetu; bolje upoznaju sebe kao roditelja te doznaju i za druge moguće načine odnošenja prema djetetu. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja).

Namjena programa - svrha programa radionica za roditelje djece s teškoćama u razvoju „Rastimo zajedno Plus“ jest omogućiti protok informacija, znanja, vještina i podrške koji roditeljima koriste u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te promiču rast i razvoj kako roditelja tako i djeteta. Predavanjima i vježbama stječu se znanja i vještine koje roditeljima koriste u odnosu s djetetom. Razgovorom se izmjenjuju iskustva o rješavanju problema s djetetom. Druženjem se postaje sigurniji, samopouzdaniji, zadovoljniji.

Način vrednovanja

- upitnici i evaluacijske liste za roditelje prije početka i nakon održanog ciklusa radionica
- evaluacija voditelja radionica nakon svake provedene radionice

Ostali oblici podrške roditeljstvu

Savjetovalište za roditelje - osmišljeno je kao podrška i pomoć roditeljima.

Namjena - savjetovalište mogu koristiti svi roditelji djece koja pohađaju Dječji vrtić Vukovar I.

Način realizacije - savjetovanje je individualno u dogovoreni termin. Teme s kojima se roditelji mogu javiti stručnom timu su raznolike: neke se tiču razvojnih problema djece, neke se odnose na odgojne dileme, dio tema se odnosi na životne gubitke, rastave, donošenje važnih životnih odluka.

Način vrednovanja

- broj roditelja koji su koristili usluge savjetovališta tijekom pedagoške godine

5. BITNI ZADACI ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA NA NIVOU USTANOVE

1. Nastavak unapređenja i oblikovanja poticajnog materijalnog i socijalnog i vremenskog okruženja prostora skupina te realizacija oblikovanja zajedničkih prostora u funkciji igre i učenja djece. Primjena suvremenih procesa učenja djece, poticanje suradnje, timskog rada i kvalitete interakcije na svim razinama.

- oblikovanje međuprostora i holova na način da potiču susrete, druženja, zajedničko istraživanje i učenje za oblikovanje zajedničkih prostora s ciljem obogaćivanja života djeteta u vrtiću
- prostor soba strukturirati i mijenjati tijekom godine na način da je transparentan i omogućuje različite oblike grupiranja djece, druženja, osamljivanje, različite interakcije i komunikacije
- obogaćivanje centara kvantitetom i kvalitetom materijala planiranim i izrađenim u suradnji s djecom
- smišljeno i pravovremeno planirati između prostorno i organizacijski povezanih grupa (dnevni i tjedni dogovori timova odgajatelja).
- fleksibilna organizacija poslijepodnevnog odmora za svu djecu koja nemaju potrebe za spavanjem s naglaskom na planiranje poticaja i aktivnosti
- stvaranje suradničkog ozračja u odgojno-obrazovnoj ustanovi i uspostavljanje partnerskih odnosa između svih sudionika odgojno obrazovnog procesa: dijete-dijete; odrasli-dijete i odrasli-odrasli
- osposobljavanje i osvještavanje za bolje slušanje i razumijevanje djece i bliskije povezivanje s njima
- samorefleksija i zajednička refleksija odgojitelja i drugih stručnih djelatnika u vrtiću
- nastavak projektne metoda rada s djecom (pokretanje projekata po interesu djece u jasličkim i vrtićkim skupinama, praćenje i dokumentiranje projekata, prezentacija projekta djeci, roditeljima i široj zajednici)
- nastavak eko rada u PO Leptirić te razvijanje odgoja za održiv razvoj, kao dugoročni cilj

Očekivani rezultati

- prostorno, materijalno i vremensko okruženje zadovoljava potrebe i interese djece, svi prostori potiču djecu na suradnju, igru i učenje
- otvorena vrata između skupina u kojima su ponuđeni različiti poticaji nastali kao produkt zajedničkog planiranja i koji omogućavaju slobodno cirkuliranje djece i biranje prostora za igru
- vrijeme preklapanja radnog vremena odgojitelja iskorišteno za rad u manjim grupama (korištenje međuprostora i zajedničkog prostora)
- suradnički dijalog među svim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa
- proveden dobro dokumentiran projekt u starijim i srednjim skupinama

2. Vanjski prostor u funkciji integriranog učenja, poticanje razvoja motoričkih sposobnosti i navika zdravog načina života

- svakodnevno promišljati i osigurati različite materijale i igre na vanjskom prostoru sa ciljem što raznovrsnijeg izražavanja, istraživanja i konstruiranja formiranje ISA-e za vanjske aktivnosti djece
- svakodnevno dogovarati, planirati i provoditi različite sportske aktivnosti na vanjskom prostoru i dvorani
- šetnje u bližu okolicu vrtića

Očekivani rezultati

- planiranje sportskih aktivnosti i materijala koji se koriste na vanjskom prostoru u cilju integriranog učenja vidljivo u dokumentaciji skupina i svakodnevnom radu
- aktivnosti provedene na vanjskom prostoru i dvorani dokumentirane i prezentirane u unutarnjem prostoru (sobe dnevnog boravka, međuprostori) i na roditeljskim sastancima
- formiran interesni stručni aktiv za aktivnosti na vanjskom prostoru koji se redovito dogovara, planira, provodi, dokumentira i reflektira aktivnosti na vanjskom prostoru

3. Praćenje, dokumentiranje i individualno planiranje kao bitan segment rada odgojitelja

- razvoj različitih tehnika praćenja i dokumentiranja aktivnosti djece i odgojnog procesa u cilju razumijevanja djeteta
- timska planiranja/refleksije u svrhu dogovaranja daljnjih smjernica rada i pokretanja projekata

- zapisi dostupni djeci npr. fotografije djece u aktivnostima u centrima, video zapisi, tekstualni zapisi djece i odgojitelja i sl. s ciljem prisjećanja djece na protekle aktivnosti, poticanja suradnje i samoučenja te razvoj projekata temeljenih na interesu djece
- prezentacija rada skupina i procesa učenja djece kroz dokumentaciju (fotografije, izjave, dječji djece radovi) u zajedničkim prostorima (hol, međuprostori, blagovaona)

Očekivani rezultati

- provedene timska planiranja/refleksije po objektima
- uvedeni etnografski zapisi dječjih aktivnosti (fotografije, izjave djece, anegdotske bilješke i sl.) vidljivi u sobi dnevnog boravka i zajedničkim prostorima vrtića
- tromjesečni, tjedni i dnevni plan planiran suradnički (suradnja među odgojiteljima) na osnovu dnevnih zapažanja i praćenja djeteta, te prepoznavanja interesa kako grupe tako i pojedinog djeteta

4. Obogaćeni rad s predškolicima

- pojačani rad s predškolicima u svim redovnim skupinama
- planiranje materijala i aktivnosti koje omogućavaju nesmetanu komunikaciju s vršnjacima i odraslima (practicirati i poticati rasprave, razgovore, diskusije, razmjene znanja), te međudjelovanje sa sadržajima učenja i potiču razvoj kompetencija potrebnih za uspješan prelazak u osnovnu školu (predmatematičkih i predčitalačkih vještina, motoričkih sposobnosti, komunikacijskih vještina, samostalnost i sl.)
- dokumentiranje procesa učenja djece, suradnja odgajatelja različitih skupina u planiranju aktivnosti i pokretanje projekta po interesu djece
- suradnja s roditeljima na poticanju razvoja spremnosti za polazak u školu

Očekivani rezultati

- svladani razvojni zadaci bitni za polazak u školu
- djeca su pripremljena za polazak u školu, usvojila su potrebne kompetencije

ZADAĆE NA NIVOU USTANOVE U KONTINUITETU

- razvijanje ekološke svijesti kod djece, nastavka razvijanja eko odgoja u objektu Leptirić
- obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima
- razvrstavanje i recikliranje otpada s ciljem očuvanja okoliša
- provedba eko projekata
- očuvanje kulturne baštine
- poticanje, uvažavanje i prihvaćanje različitosti kroz svakodnevni život s djecom s teškoćama u razvoju u vrtiću

Očekivani rezultati

- provedeni i dobro dokumentirani eko projekti u pojedinim skupinama
- sve skupine provode eko aktivnosti i dokumentiraju ih
- obilježavanje eko datuma
- sudjelovanje u eko akcijama lokalne zajednici

Obogaćivanje odgojno-obrazovnog procesa blagdanima, proslavama, svečanostima, posjetima i izletima

Mjesec rujan - Hrvatski olimpijski dan; listopad - Dani kruha, Dječji tjedan; studeni – sjećanje na žrtve Vukovara; prosinac: Sv. Nikola, Božić; siječanj/veljača – Maškare, sv. Valentin; travanj - Dan planeta Zemlje, Uskrs; svibanj - Dani vrtića, Dani Grada Vukovara

Očuvanje kulturne baštine

- upoznavanje glavnih karakteristika, običaja i povijesti kraja
- sudjelovanje u običajima
- upoznavanje pjesama i tradicijskih plesova našeg kraja

Očekivani rezultat

- prezentiran rad široj društvenoj zajednici (medijska popraćenost, prezentacije projekata i stvaralaštva djece)
- sudjelovanje u javnim i kulturnim aktivnostima u organizaciji Grada Vukovara

6. PROJEKTI

Rad na projektu je jedan od oblika integriranog kurikuluma. Tema projekta i tijek realizacije ovisit će isključivo o interesu djece ili potrebi skupine te su projekti planirani na početku pedagoške godine podložni promjenama ovisno o dječjem interesu za ponuđene.

Prijedlozi tema projekata u pedagoškoj 2023./2024.godini:

SKUPINA	NAZIV PROJEKTA
SKUPINA LJUBIČICE	Zato slušaj svijete, ja sam sretno dijete
SKUPINA MASLAČAK	Godišnje doba - Proljeće
SKUPINA ZVONČIĆI	Voda – život uz rijeku Dunav, zdrav život – prehrana, količina vode koju unosimo
SKUPINA VJEVERICE	U svijetu glazbe
SKUPINA JABUČICE	Svako slovo nešto novo

Prijedlozi tema projekata na razini objekta u pedagoškoj 2023./2024.godini:

OBJEKT	NAZIV PROJEKTA
PO LEPTIRIĆ	Suradnja s lokalnom zajednicom - dvogodišnji projekt Ekoprojekt i projektni dan u dogovoru s kolegicama.